

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. IV. An totus Christus sit sub qualibet parte specierum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

Quest. IV. An totus Christus sit sub qualibet parte specier. 277

que; & tamen Tridentinum sup. docet corpus sub specie vini, sanguinem sub specie panis, animamq; sub utraque specie existere propter præfatam connexionem seu vi illius.

Denique non rectè quidam Recentiores dixerunt personalitatem seu substantiam Verbi divini adesse vi verborum: nam ly Corpus non significat substantiam Verbi aut substantiam in communi, sed partem physicam humanitatis condistinctam animæ.

QUÆSTIO IV.

An totus Christus sit sub qualibet parte specierum?

DICO I. Post fractionem seu separationem specierum manet totus Christus sub qualibet divisionis particula. Est de fide ex Florentino & Tridentino sup. can. 3. Et satis constat ex facto Christi, qui calice consecrato Luca 22. dedit illum discipulis, dicens: Accipite, & dividite inter vos. Quod necessariò supponit in singulis speciebus separatis fuisse totum Christum: alioquin enim singuli accipientes partem calicis, non sumpserunt totum Christum. Idem habetur in Missali Ambrosiano in quadam præfatione, & refertur c. Singuli 77. De consecr. dist. 2. Singuli accipiunt Christum Dominum, & in singulis portionibus totus est; nec per singulos minuitur, sed integrum se præbet in singulis. Et c. Vbi pars 78. eadem dist. ex Hilario dicitur: Vbi pars est corporis, est & totum. Similia habentur. Qui manducant 58. & c. Invitat. 70. & c. Qui manducat me 71. (quæ sunt desumpta ex Augustino) dist. cit. Unde fit, ut divisâ Hostiâ Christus non dividatur, nec minùs accipiat communicans sub minima particula, quam communicans sub maxima. Cujus rei typus præcessit in colligentibus Manna Exodi 16. ex quo qui plus collegerat non habuit amplius, nec qui minus paraverat, reperit minus.

DICO II. Etiam ante divisionem est totus Christus sub singulis speciebus partibus. Est certum apud omnes Theologos contra Albertum ut citatur; quem tamen aliqui excusare conantur. Probat I. quia etsi Tridentinũ sess. 13. can. 3. hoc non definièrit sub istis terminis, sed cum adjecta particula, separatione factâ; tamen c. 3. sine ulla additione docuerat quòd totus & integer Christus sub quavis speciei parte existit. Nihilominus opposita doctrina juxta Palavicinum infra hætenus tamen non est hæresis damnata. Immo canoni jam antea confecto fuit studio adjecta particula factâ separatione, Joanne Emiliano, Episcopo Tudetano ita monente obveriantes sententias de præsentia sub qualibet particula hostiæ integræ, ac nostro Cornelio Musso allegante, solas hæreses esse damnandas, non item Scholasticorum sententias definiendas; prout ex Actis refert Palavicinus l. 12. Hist. Trid. c. 2. n. 15.

Herrn. Sum. Theol. Pars IV.

Probat II. quia corpus Christi est in hoc Sacramento modo indivisibili & non quantitativo, ita ut totum sit in tota hostia, & totum in singulis partibus; quod modus existendi indivisibiliter includit, uti patet in anima rationali respectu corporis, Angelo respectu præsentia illius extensæ. Alioquin si existeret modo quantitativo, retineret ibi figuram humano corpori proportionatam; quæ cum notabiliter excedat quantitatem hostiæ, necessariò partes corporis Christi (quæ alioquin extra hostiam extarent) per compressionem sive penetrationem ad tantillum spatium modo satis absurdo redigerentur, paucissimi tantum partibus sine mutua penetratione remanentibus.

Et quamvis repugnet spiritui existere modo quantitativo, & divisibili; cum hic modus involvat essentialiter partes distinctas (quibus spiritus caret) sic ut totum locatum toti loco & partes locati partibus loci correfpondeant: non repugnat tamen corpori existere modo indivisibili, hic enim modus etsi partes necessariò non includat, tamen eas non excludit, dummodo totum locatum sit in toto loco & totum in singulis partibus: quod fiet, si corpus positum divinitus in puncto replicetur per spatium extensum; atque ita fit cum corpore Christi in Eucharistia.

Nec refert, quòd Christus sit in Sacramento per modum unius cibi: unitas enim cibi non est desumenda ex unitate præsentia unius, sed ex unitate unius substantiæ Christi latentis sub una specie per unam sacramentalem præsentiam completam. Sicut Tobias habuit unicum viæ comitem Raphaellem, etsi in corpore assumpto per plures præsentias sæpiùs replicatum.

Sed difficultas restat in sententia illorum, qui docentes continuum componi ex sine fine divisibilibus, putant similiter ea terminari & copulari per indivisibilia: an Christus etiam sit præsens sub his indivisibilibus. Quæ tamen difficultas locum non habet in sententia probabili, quæ continuum componit ex punctis seu indivisibilibus tamquam partibus; sub quibus indubiè consequenter loquendo, Christus debet esse præsens in hostia consecrata. Cessat etiam difficultas in sententia illorum, qui continuum ex semper indivisibilibus componentes, indivisibilia copulantia & terminantia velut superflua probabiliter rejiciunt. Verùm eadem admittendo manet controversia. In qua Vasquez & plures alii adhuc censent, Christum non esse præsentem hujusmodi indivisibilibus. Quibus favet Scotus dist. 10. qu. 9. n. 3. Unde ita tenet ejus Commentator Hiquaus n. 12. & seqq. & Poncius d. 44. n. 72: Scotus tamen facilem patitur explicationem: solùm enim ibi loquitur de hostia seu specie totali, quam dicit non posse esse

A a indivi-

48. Cur possit spiritui re- pugnet existere modo quantitativo, quam corpori modo spirituali.

Multiplex partialiter præsentia Christi sub unica specie non obstat unitati cibi sacramentalis.

49. An sit præsens sub indivisibilibus. Scietus quaestioni.

Sententia Vasquez & plures alii adhuc censent, Christum non esse præsentem hujusmodi indivisibilibus.

indivisibilem, juxta quod superius diximus non posse consecrari nisi minime sensibile, & inde arguit non obstare quamdam rationem modo quo ibi erat propofita, quò minus Christus possit in Sacramento videri.

50.
Sententia
affirmans
probatur,

Oppositum nihilominus tenet Soto, Suarez & alii passim. Christus namque vi consecrationis ponitur sub omni eo, sub quo præerat aliquid substantiæ panis & vini: atqui indivisibilibus quantitatis & specierum correspondebant antea indivisibile entitativa substantiæ panis & vini: ergo etiam his per consecrationem destructis, succedit Christus. Confirmatur: quia præsentia Christi est in hoc Sacramento continua; sicut animæ rationalis in corpore, & Angeli in spatio: quæ tamen alioquin continua numquam esset, sed per infinita indivisibilia copulancia interrumpetur: quin immo sequeretur illa non actu & sine fine fore divisam in omnem sui partem.

51.

Dices: Post separationem specierum consecratarum resultant nova indivisibilia terminantia, uti & per earundem unionem nova indivisibilia copulancia: atqui sub illis non est Christus; cum noviter non possit esse præsens, ubi antea non erat sine nova consecratione: ergo neque Christus est sub aliis. Resp. I. Neg. Conf. nam alia sunt consecrata, non sic indivisibilia noviter resultantia, uti nec quantitas aut substantia noviter accedens: non videtur autem Christus noviter fieri præsens sine nova consecratione.

An sit præsens sub partibus de novo resultantibus.

Responderi II. cum variis posset Neg. Min. eò quòd cum indivisibilia ista partibus intimè inhereant, debeat Christus illis esse præsens vi partium, etsi non proximè vi verborum consecrationis: vi cujus tamen Christus succedit in locum panis respectu accidentium, adeòque etiam respectu indivisibilium quantitatis ex specierum divisione aut copulatione resultantium, quæ cum non habeant sibi correspondentem substantiam aut indivisibilia seu terminos substantiales panis, habebunt utique corpus Christi sibi correspondens.

52.
Iudicium
Auctoris de
hac tota cõ-
troverfia.

Et hoc quidem modo solet posterior opinio defendi, ac prioris fundamentum dissolvi. Ego tamen non video ullam rationem dubitandi, quin suppositis indivisibilibus, Christus necessariò sit quibusvis intimè præsens, utpote existentibus in eodem loco cum partibus continui. Sicut necessariò est præsens speciebus seu accidentibus etiam de novo productis, v. g. calori hostiæ &c. Aliqua forte difficultas esset in sententiâ ponente unionem physicam inter corpus Christi & species, an scilicet in punctis denuò resultantibus exurgat de novo unio Christi ad hujusmodi puncta. Sed alii non difficulter quoque illam unionem admittent exurgere, conformiter ad dicta num. præced. vel

etiam fortè negabunt, dicentes, ad id requiri novam consecrationem.

Q U Æ S T I O . V .

Per quid Christus sit formaliter præsens in Eucharistia?

SUPPONO, corpus Christi non consisti in speciebus sacramentalibus tamquam locatum in loco: ad hoc enim deberet superficie concari a specierum proximè appropinquari; quod non fit, cum omnes species intimè penetret; sicut ante consecrationem penetrabat panis, qui ob hoc non dicebatur esse sub speciebus tamquam loco, uti generatim substantia non est in accidentibus suis, v. g. anima in scientia, ignis in calore &c. tamquam in loco.

DICO I. Non intercedit formalis unio inter species & corpus Christi. Ita Scotus, Durandus, Gabriel, Suarez & alii passim contra Nonnullos. Probat: quia nullum istius unionis apparet fundamentum. Non enim intercedit unio substantialis materiæ ad formam, ut patet. Neque etiam accidentis cum subiecto: cum juxta fidem accidentia panis hic sint sine subiecto substantiali. Et alioquin corpus Christi denominaretur ab illis album, rotundum, madidum &c. quod nemo dixerit. Non denique unio aliqua hypostatica: tam miraculosæ enim & extraordinariæ unionis (sine qua facile est explicare Eucharistiæ Mysterium) non subest sufficientis fundamentum. Alia autem unio physica non reperitur, quæ hic posset statui cum sufficienti fundamento aut necessitate. Adde sine omni unione formalis sufficienter, immo facile, explicari quidquid fides de Mysterio Eucharistiæ docet.

Nec refert, quòd corpus Christi in hoc Sacramento succedat substantiæ panis, quæ accidentibus erat formaliter unita: non enim succedit quoad modum, quo panis existeret sub speciebus; sed tantum quoad hoc, quod ubi antea erat panis, ibi post consecrationem sit corpus Christi.

Nec refert etiam, quòd dum species moventur, transducantur, tanguntur &c. hæc etiam dicantur de corpore Christi; adeòque inter illud & species videatur esse communicatio idiomatum, quæ tamen supponit unionem hypostaticam. Nam si esset communicatio idiomatum, corpus Christi deberet etiam dici rotundum, madidum &c. & vicissim species deberent dici animate, rationales &c. Alia autem prædicationes fundantur in eo, quòd mutationes contingentes circa species concomitantur proportionatè mutationes circa corpus, v. g. dum moventur species, ponitur proportionatus motus in corpore, quod tunc